

Az országimázs bajnokai

Bauer Tamás szabad demokrata képviselő írásban kért felvilágosítást a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától, hogy ez miért szegte meg a megállapodást, amelyet a Baden-Württemberg tartomány kultuszminisztériumával tavaly kötött. Ennek értelmében a magyar felet terhelte az idén augusztus elseje és harmadika között Freiburgban tartott német–magyar író-találkozó három magyar résztvevőjének útiköltsége. Bauer arra volt kíváncsi, hogy az egyik útiköltséget, az enyémet, miért nem térítették meg. (Erről lásd Választ tervezek Freiburgba című cikkemet, *Népszabadság*, augusztus 10.) A tárca államtitkára, Várhegyi Attila ugyancsak írásban azt válaszolta, hogy azért nem részesítettek az adófizetők pénzéből, mert bemocskolom a magyar társadalmat. Példaként egy augusztus 24-i cikkemet hozta fel, melyet ő e szerint már négy héttel a megírása előtt elolvasott. Ezt a mondatomat emelte ki a szövegből: „A köznapi tapasztalatok növelik félelmemet, hogy Szent István hazájában, Mária országában megszavaznák a romák deportálását, de talán még elgázosításukat is, persze csak titkos népszavazáson.” „E helyütt a magyar társadalmat egészében minősítette fajgyűlölőnek, rasszisztának és potenciális tömeggyilkosnak.” Akik nem érzik szavaim mögött a kétségbeesést, azok felfuvalkodottnak vélhetnek, amiért Vörösmartyra hivatkozom („Neve szégyen, neve átok: / Ezzé lett magyar hazátok”, vagy Adyra („Ezért a népért úgyis mindegy, / Ebsorsot akar, hát – akarja”) – még a

túlzás is jogos irodalmi eszköz, ha jogos indulatból táplálkozik. Az államtitkár azzal is vádol, hogy a frankfurti könyvvásár idején „a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumát antiszemitanak minősített frókat támogató, tehát a szélsőjobboldallal kokettáló kormányzservként próbálta meg láttatni itthon és külföldön”. Minthogy a szóban forgó írás, a Helyzetjelentés Frankfurt előtt nemcsak a hamburgi Die Zeitben, hanem a Népszabadságban is megjelent a könyvvásár idején, bárki ellenőrizheti, hogy meg sem említettem benne a mi furcsa nevű minisztériumunkat, hanem ehelyett Csurka István tébolyítóan antiszemita könyvvásári förmedvényét ismertettem. Várhegyi Attila összetéveszti minisztériumát Csurkával – és most már megkérdem: vajon miképpen lehetséges ez?

Nem térnék vissza erre a kis 250 márkás mocskoságra (a pénzt különben is rég megkaptam már a freiburgiaktól), ha nem döbentene meg az államtitkár gondolkodásmódja és stílusa. Én piszkolom be az országot, amiért kétségbeesem a romák helyzete és az őket körülvevő és elszabadulással fenyegető gyűlölet miatt, nem pedig mondjuk a miniszterelnök, aki propagandisztikus céllal dobálja a rózsét a parázsra? Az rongja az országimázst, aki beszél a fenyegető katasztrófáról, vagy az, aki helyzeténél fogva segíthetne, de ehelyett csak fokozza a bajt? Kísértetiesen érintett, hogy Várhegyi érvét az unalomig ismerem már Kádár idejéből. Ahányszor a Szabad Európában vagy más nyugati fórumon felléptünk a párt-

állam valamilyen aljassága ellen, dolgunk akadt a saját fészkünkbe piszkítás szellemes metaforájával. A kádárista funkcionáriusok is így védtek – csak éppen olcsóban – az országimázst. Az államtitkár szövege pontosan megegyezik azzal, amellyel a boldog emlékeztető „három T” korában a „Tiltás”-okat indokolták, csak az a különbség, hogy annak idején a dolgozók, most meg az adófizetők pénzére bizonyultam méltatlannak. A kritika azonosítása a hazafiatlansággal, a kormány ellen szavozó települések megbüntetése vagy az ellenzéki frók szerződészegés útján történő megbírságolása mind-mind azt bizonyítja, hogy a kormányon lévők a pluralizmus körülményei között a hatalomgyakorlás egypárti technikáival kísérleteznek.

Az országimázst a kormány csak tisztességes politikával szépítheti. Ha például nem túl sokáig működötti bűnözéssel alaposan gyanúsítható funkcionáriusait magas állami posztokon. Ha nem ünnepel csinnadrattázva és fenntartás nélkül olyan államférfit, akiről hazájában naponta jelennek meg új és új leleplezések arról, hogy alkotmányserető módon, a pártfinanszírozást szabályozó törvényeknek szuverenül fittyet hányva kormányzott vagy másfél évtizeden át. Vagy ha a kormány vezetője nem tart olyan történelmi leckét

lányoknak, amely, mihelyt mérvadó külföldi köröknek kedvük lesz eltűnődni a tanulságain, az országot elszigeteli a civilizált világtól. Azt mondta a korona félmilliomodik látogatójának, Pál Szilvia nyolcesztendő s tatabányai kislánynak és osztálytársainak Orbán Viktor, hogy a koronát 1944-ben, a második világháború után azért csempészték ki az országból, mert attól tartottak, „hogy a bennünket megszálló oroszok el fogják rabolni”. Azt is mondta, hogy

Ha egy miniszterelnök ilyen történelmi leckére szánja el magát, akkor Csurka szavazóira pályázik, és magasról lepiszkolja az országimázst.

..... ekkor, 1944-ben vették át a kommunisták Magyarországon a hatalmat. Na már most, milyen kormány harcolt a rabló, megszálló oroszok ellen? Bizony, a nyilas kormány. Ha egy miniszterelnök ilyen történelmi leckére szánja el magát, akkor Csurka szavazóira pályázik, és magasról lepiszkolja az országimázst.

Szívből szeretném, ha ennek bajnokai a kádárista findzsacsélek gyakorolgatása közben olykor azon is elgondolkoznának, hogy mi történik akkor, ha Csurka, aki mostanában olykor azzal kísérletezik, hogy atavisztikus gesztusait európai mázzal vonja be, nem tűri tovább az efféle nyilas megnyilatkozásokat, és elhatárolódik a jobboldali szélsőségtől. Hogy lesz meg akkor 2002-ben a polgári többség?

Eörsi István